ULAY, ŽIVKO MARUŠIČ, IGOR ANDJELIĆ, TILEN ŽBONA

OBJECTLESS MATERIALITY
BREZPREDMETNA MATERIALNOST /
MATERIALITÀ NON CORRELATA

Galerija Meduza / *Galleria Medusa / Meduza Gallery* **12. 11. 2026 – 30. 1. 2027**

Umetniški artefakt in prostorska instalacija / *Oggettistica e installazioni d'arte / Artistic artifact and installation*

kustos / *a cura di* / curated by prof. dr. **Tilen Žbona**

ULAY, ŽIVKO MARUŠIČ, IGOR ANDJELIĆ, TILEN ŽBONA

(VIII) Osma edicija Spekule temelji na lastnih idejah in na odzivu na trende skupne misli, ob zavedanju pomembnosti razvoja ideje v otipljivo materializacijo. Naslov *Brezpredmetna materialnost* ponazarja tisti sklop idej, ki preseže polje miselnosti in se udejanji kot posledica dejanj. V času, ko se stroj prepleta z ustvarjalnostjo, domišljijo in vizijami ljudi, se znanstveniki ter snovalci visokih tehnologij sprašujejo o lastnih dejanjih in na nek način delijo odgovornost s širšo javnostjo. Primer tega je Geoffrey Hinton, ki je ob podelitvi Nobelove nagrade za fiziko (skupaj z Johnom Hopfieldom) za BBC Newsnight spregovoril o realni grožnji vpliva ter posledic umetne inteligence (UI) na človeštvo, neglede na to, da prav on sam velja za botra in omogočevalca razvoja umetne inteligence. V tem duhu svoje vizije in uprizoritve predstavljajo tudi sodelujoči umetniki na razstavi: Ulay, Živko Marušič, Igor Andjelić in Tilen Žbona.

Izbor umetnikov že sam po sebi predstavlja del sporočila vodilne misli razstave širši javnosti in priča o pomembnosti posameznikov in geneze samega konteksta njihovih miselnih svetov ter vpenjanja lastnih idej v javni prostor. Tako imamo avtorje, ki z lastnim delom delujejo pionirsko in ustaljujejo nove vzorce razmišljanja, dojemanja in sprejemanja aktualne resničnosti. Umetniški pojavi znamenitega umetnika Ulaya, ki je povsem upravičeno znan kot drugi član tandema s svetovno znano Marino Abramovič, dokazujejo in nagovarjajo premik standardov in potreb v umetnostnem svetu. Ideje njegovih prispevkov, dejanj in miselnosti, so nedvoumno vplivali na zgodovinski potek umetnosti. Živko Marušič, pionir Nove podobe na slovenskem, velik komunikator, izrazit vizualni pripovedovalec in ključen mejnik v prenosu likovne govorice v kompleksnejšo obliko medijskih sporočil podobe v slovenskem in mednarodnem umetniškem prostoru. Igor Andjelić, pomemben akter na slovenski urbani kulturni sceni, je mojster svetlobe, grajenja podobe, snovanja prizorov in preizpraševanja uveljavljenih vrednot, in je kot eden izmed utemeljevalcev pripadajoče slovenske kulture nedvomno pomemben član predstavljene skupine. Tilen Žbona pa raziskuje kontekst vidnega skozi različne pristope, dopušča gledalcu široko potopitev v branje lastnih del in se suče med manipulacijo podobe in sprejetega sporočila.

Razstava *Brezpredmetna materialnost* predstavlja niz umetniških del, ki nas nagovarjajo k poglobljeni obravnavi dejanj in zamisli predstavljenih umetnikov ter nam v duhu Spekule posredujejo širok nabor umetniških pogledov in različnih pristopov k ustvarjanju.

Oblikovanje podobe / Design dell' immagine : Tilen Žbona

Umetniški vodja / artistic director / direttore artistico, prof. Dr. Tilen Žbona, University of Primorska